

MAKALE AYRINTILARI

Türkçe Başlığı

Türkiye’de Ev Eksenli Çalışan Kadınların Hukuki Durumları

İngilizce Başlığı

Legal Positions for Home-based Working Women in Turkey

Türkçe Özet

Ev eksenli çalışma, aile içi çalışma şeklinde özellikle kadın çalışanlar arasında oldukça yaygın bir istihdam şeklidir. Ancak belirtilen çalışma şeklinde ev eksenli çalışanların bağımsız mı çalıştığı yoksa bir işveren için mi bağımlı çalıştıkları önem taşımaktadır. Belirtilen çalışma şekillerinde ev eksenli çalışan kadınların hukuki durumlarının ne olduğunun ortaya konulması amaçlanmaktadır. Çalışmamızda, ev eksenli çalışan kadınların mevzuatlar dahilindeki hukuki hakları değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme İş Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Türk Borçlar Kanunu ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamındaki değerlendirmelerden oluşmaktadır. Bir işveren hesabına ev eksenli çalışan kadın işçilerin İş Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında oldukları, bu çerçevede Kanunlardan yararlanma haklarının bulunduğu açıktır. Ancak, özellikle işyerinin ev olması ve aldıkları işleri araçlar vasıtasıyla almalarından dolayı çalışmalarını kayıt dışı olmaktadır. İşverenlerin evlere verdikleri işlerde çalışanları Kuruma bildirmemeleri iş ilişkisini görünmez kılmaktadır. Diğer yandan bağımsız olarak ev eksenli çalışan kadınlar için hiçbir Kanun ve sosyal korumadan yararlanmak söz konusu değildir. Ülkemizde yaygın bir şekilde yapılan ev eksenli çalışmalarda, çalışanların korunması için ayrı ve özel düzenlemeler yapılması gerektiği açıktır. Ev eksenli çalışmadaki temel sorun, kayıt dışılık olarak ifade edilebilir. Görünmez olan çalışmaların görünürlüklerinin sağlanması gerekmekte ve sosyal devletin bir gereği olarak, sosyal korumanın ev eksenli çalışanları kapsamaması gerekmektedir.

İngilizce Özet

Home-based working is a very common type of employment in the domestic working sector particularly among women. However, for this type of working, it is crucial whether those working house-oriented are working independently or under an employer. This paper aims to reveal the legal conditions of the home-based working women in either type of working. The study has evaluated the legal rights stated under Labor Law, Social Security and General Health Insurance Law, Turkish Code of Obligations, and Occupational Health and Safety Law with regards to the legal perspective of home-based working. Consequently, it is clear that women working home-based for account of an employer are subject to Labor Law, Turkish Code of Obligations, Social Security and General Health Insurance, therefore they have the right to utilize such laws. However, because the workplace is a house and they accept the jobs through the intermediaries, they are considered to work informally. The fact that employers do not inform the authorized bodies of the workers for the works in houses causes this work relationship to be invisible. On the other hand, for the women working home-based independently, there is no way of benefiting any law or social security. In home-based works which are very common in our country, individual and special regulations are certainly required to secure the workers. The basic problem of the home-based working is informal employment. Hence, these invisible works must be determined and relevant social security must cover the home-based workers as a requirement of being a social state.

Türkçe Anahtar Kelimeleri

Kadın, ev eksenli, İş Kanunu, sosyal güvenlik, Borçlar Kanunu

İngilizce Anahtar Kelimeleri

Women, home-based working, labor law, general health insurance, Turkish code of obligations

Makalenin Yazarı

Seda TOPGÜL

Fatih AKPINAR